

УДК 629.113

Вільковський Є.К., Королевич Л.М.
ДУ “Львівська політехніка”, кафедра експлуатації
та ремонту автомобільної техніки

ДО ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ ПЕРСПЕКТИВНОГО ПАРКУ АВТОБУСІВ НА МІСЬКИХ МАРШРУТАХ

© Вільковський Є.К., Королевич Л.М., 2000

Викладено методологію формування перспективного парку автобусів для обслуговування міських мереж автобусних маршрутів. Наведено основні етапи розв’язування даної задачі.

Повне та якісне задоволення потреб населення у пасажирських перевезеннях є однією з основних вимог, поставлених перед транспортними організаціями.

Рівень якості транспортного обслуговування визначається багатьма чинниками, найважливішими з яких є показник використання номінальної вмістимості (наповнення) автобусів, їх регулярність та інтервали руху, показники характеристики маршрутної мережі міста. Основним серед останніх є маршрутний коефіцієнт, що визначається відношенням сумарної довжини маршрутів до довжини вулиць, по яких ці маршрути проходять, та густини маршрутної мережі, що визначається відношенням сумарної довжини маршрутів до селітебної (забудованої) території міста. Для міст різних груп за чисельністю населення та з врахуванням наявності в них різних видів міського транспорту (включаючи і електротранспорт) склалися відповідні значення показників характеристики транспортних мереж.

Аналізуючи проблему рівня якості транспортного обслуговування на сучасному етапі, не можна не відзначити тенденцію широкого розвитку в містах маршрутів, на яких здійснюються перевезення за системою маршрутних таксі. Необхідно при цьому наголосити, що як транспортні засоби на цих маршрутах використовуються не лише автобуси особливо малої та малої вмістимості, але і автобуси середньої вмістимості.

Цілком зрозуміло, що використання автобусів особливо малої і малої вмістимості дає змогу освоювати лише невеликі пасажиропотоки. При збільшенні пасажиропотоків виникає потреба у підвищенні частоти руху автобусів, тобто в зменшенні інтервалів руху, що своєю чергою призводить до підвищення інтенсивності руху транспортних засобів. Одночасно потрібно відзначити, що використовувані в багатьох містах України автобуси малої вмістимості вітчизняного виробництва типу ІВЕСО–КрАЗ та зарубіжного виробництва типу Regeout J9 не зовсім придатні для використання на міських маршрутах, оскільки їх конструкція не відповідає вимогам до даного класу автобусів.

Отже, визначення чисельності та структури парку автобусів на перспективний період досить складне завдання, яке структурно може бути представлено такими етапами:

– прогнозування зміни чисельності населення міста, його рухливості і, як наслідок, визначення обсягів перевезення пасажирів*;

* *Правила перевезень пасажирів і багажу автомобільним транспортом. К., 1998.*

- прогнозування росту динаміки зміни середньої дальності поїздки пасажирів, яка при відомому обсязі перевезень визначить перспективний пасажирообіг;
- оцінка та аналіз розподілу пасажиропотоків у часі та в просторі;
- проведення ретроспективного аналізу динаміки зміни техніко-експлуатаційних та економічних показників роботи автобусів і їх прогнозування на перспективний період;
- встановлення типів автобусів за вмістимістю та визначення їх кількості.

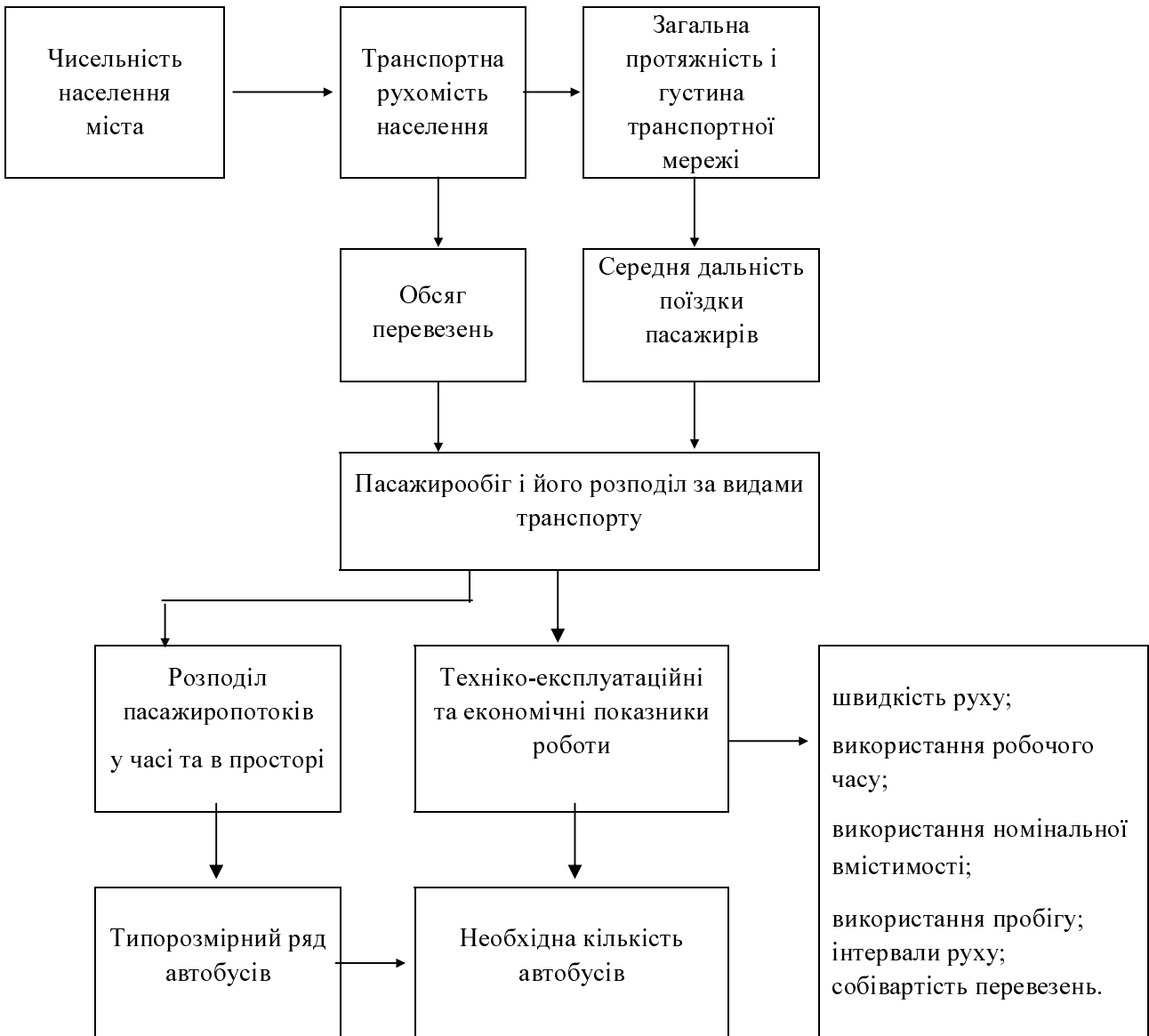

Схема взаємозв'язку показників, які визначають потребу в автобусах на міських маршрутах

Взаємозв'язок показників, що визначають формування парку міських автобусів, показано на рисунку.